

DE GIFTIGHEID VAN TETRACYCLINES

De tetracyclines zijn antibiotica met een breed spectrum; zij oefenen eerder een bacteriostatische dan een bactericide werking uit. Sedert meer dan een decennium worden zij over een breed front met succes toegepast en doorgaans per os toegediend.

In *The Lancet* van 10 augustus 1962 wordt echter gewezen op schadelijke bijwerkingen waarvan er een bestaat in de afzetting van het middel in beenderen en in het melkgebit en bij therapeutische doses. Daarbij zou het de ontwikkeling van de tanden en de glazuurvorming belemmeren. Op die grond werd reeds een jaar eerder het advies gegeven het middel niet voetstoots voor te schrijven in de laatste drie maanden van de zwangerschap.

Nadien zijn nieuwe feiten aan het licht gekomen die duidelijk aantonen dat tetracycline en haar ontledingsproducten een toxische werking vertonen. Zo vond DOUGLAS dat bij 61 volwassen patiënten, die een langdurige kuur met tetracycline doormaakten op grond van een chronische ademhalingsinfectie, zonder uitzondering een afzetting in de nagels van handen en voeten werd geconstateerd. Bij vrijwilligers die het middel dagelijks innamen was de kleuring binnen drie weken zichtbaar. Van de 6 gravide vrouwelijke patiënten bleken de baby's later een verkleuring van hun melktanden te vertonen hoewel zij geen borstvoeding hadden gehad. De verkleuring was bijgevolg in utero tot stand gekomen en daarna blijven bestaan. Ook bij de drie derivaten van tetracycline werd hetzelfde verschijnsel waargenomen. Niet alleen in het gebit maar in het gehele skelet was het middel afgezet. Hieraan was een duidelijke remmende werking op de beengroei verbonden. Na korte kuren (9-12 dagen) was de afzetting reversibel maar geen zuigeling ontkwam aan de groeiremmende werking zoals die aan de fibula werd geconstateerd.

Een verlaging van de dosis van 25 mg tot 7 mg per kg lichaamsgewicht gaf wel een vermindering maar maakte geen eind aan de vertragende invloed op de beengroei.

Volgens het artikel is dientengevolge onomstotelijk bewezen dat de tetracyclines in de therapeutische doses de groei van de tanden belemmeren. Het middel heeft als verder nadeel dat bij bewaren ontleding optreedt, vooral bij chloortetracycline, waarvan de producten een acuut syndroom van vergiftiging te voorschijn roepen dat met diabetes gelijkenis vertoont. De ontleding gaat gepaard met een gele tot bruine verkleuring die door de verpakking in capsules de afleverende apotheker kan ontgaan.

In het artikel wordt op de genoemde gronden ontraden het middel bij alledaagse infecties toe te dienen, vooral bij kinderen.

B.